บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับการริบทรัพย์สินในคดียาเสพย์ติด

ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจเอกธำรงค์ ชูหมุน

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์สุธินี รัตนวราห ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ต่อศักดิ์ บูรณะเรืองโรจน์
3. อาจารย์ชาติชาย สุทธิกลม

การฟอกเงินเป็นกรรมวิธีของเหล่าอาชญากรที่ได้เงินมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติดหรืออาชญากรรมอื่นที่มีเหตุจูงใจสำคัญจากเงินที่ได้มาโดยผิดกฎหมายกระทำการแปรสภาพและแสดงให้เห็นว่าได้มาโดยสุจริต บรรดาเงินหรือทรัพย์สินนั้นก่อให้เกิดการขยายตัวของอาชญากรรม ความเลื่อมล้ำของบุคคลในสังคม ระบบเศรษฐกิจในการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม รวมถึงการขยายอำนาจทางการเมืองของอาญชากรการฟอกเงินจึงเป็นปัญหาสำคัญภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 33 สามารถริบเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือได้มาจากการกระทำความผิดโดยตรง ไม่อาจนำไปใช้กับกรณีทรัพย์สินนั้นได้มีการเปลี่ยนสภาพไป แม้พระราชบัญญัติมาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติด พ.ศ.2534 ใช้บังคับริบทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติดถึงแม้จะได้มีการแปรสภาพทรัพย์สินนั้นไปแล้ว แต่การริบทรัพย์สินดังกล่าวกระทำได้ต่อเมื่อผู้ต้องหาหรือผู้เกี่ยวข้อง เฉพาะคดีที่ผู้ต้องหานั้นต้องโทษตามความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติดเท่านั้น

ในปี พ.ศ.2542 ประเทศไทยประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยได้กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติดเป็นความผิดมูลฐานอย่างหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลตระหนักดีว่าเงินได้จากการค้ายาเสพย์ติดเป็นแหล่งสำคัญที่สุดของเงินที่นำมาฟอก พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้นได้นำมาตรการในการริบทรัพย์สินทางแพ่งหรือการขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาในการริบทรัพย์สินในการริบทรัพย์สินในคดียาเสพย์ติดตามประมวลกฎหมายอาญาและตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติด พ.ศ.2534 ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติด โดยได้กำหนดให้การดำเนินการริบทรัพย์สินสามารถดำเนินการทางแพ่ง โดยไม่ผูกติดกับคดีอาญา ทั้งนี้หมายความว่า การริบทรัพย์สินสามารถกระทำได้แม้พนักงานอัยการจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีอาญาหรือศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง

อย่างไรก็ตามเมื่อได้ศึกษาถึงมาตรการในการริบทรัพย์สินทางแพ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 แล้ว พบว่าการริบทรัพย์สินทางแพ่งมีปัญหาบางประการ กล่าวคือ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินกระบวนการริบทรัพย์สินเริ่มมาจากการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หากผู้กระทำความผิดไม่ได้กระทำธุรกรรมและไม่กระทำการฟอกเงินตามมาตรา 5 จะริบทรัพย์สินได้อย่างไร

ปัญหาของการรายงานกฎหมายบัญญัติให้สถาบันการเงิน สำนักงานที่ดินหรือผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการดำเนินการหรือให้คำแนะนำในการทำธุรกรรมเกี่ยวกับการลงทุนหรือเคลื่อนย้ายเงินทุน มีหน้าที่รายงานไม่ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐรายงาน ฉะนั้นเมื่อเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมความผิดฐานฟอกเงิน ก็ไม่ได้รายงานให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบ หากภายหลังศาลพิพากษายกฟ้องในความผิดฐานฟอกเงิน จะนำกระบวนการริบทรัพย์ทางแพ่งตามมาตรา 48 ประกอบมาตรา 59 มาใช้บังคับไม่ได้ เพราะไม่มีการรายงานและขณะเดียวกันไม่ได้ทำธุรกรรมใด ๆ การแก้ปัญหาในจะดนี้ควรเพิ่มเติมให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหน้าที่ต้องรายงานเพื่อป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตในหน้าที่ อาจจะรับสินบนจากผู้กระทำความผิดได้ เมื่อเราแก้ปัญหาการรายงานแต่ยังติดอยู่ในกรอบของคำว่าธุรกรรมเพราะผู้กระทำ

ความผิดอาจนำเงินสดเก็บไว้ในบ้านมิได้กระทำธุรกรรมอันใด การแก้ปัญหามาตรา 48 ควรเพิ่มเติมว่า ในการตรวจสอบรายงานและข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรม หรือการรายงานทรัพย์สินที่เกี่ยวเนื่องกับการทำความผิด หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการดอน จำหน่าย ยักย้าย ปกปิดหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินเก้าสิบวัน

จากปัญหาดังกล่าวระหว่างที่ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตามที่เสนอกรณีเช่นนี้จะต้องนำพระราชบัญญัติมาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพย์ติด พ.ศ.2534 มาใช้บังคับ ในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นได้มีการเปลี่ยนสภาพไปแล้วหรือจะนำประมวลกฎหมายอาญามาตรา 33 มาใช้ก็ได้ ถ้าทรัพย์สินนั้นยังไม่เปลี่ยนสภาพ โดยเฉพาะมาตรา 33(2) เมื่อทรัพย์ที่ได้มาโดยได้กระทำความผิดจะสอดคล้องกับมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งทรัพย์สินของกลางในคดีจะเป็นทรัพย์ที่ได้มาโดยได้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน

ABSTRACT

Thesis Title : Money Laundering Control Act and Property Forfeiture in Narcotics case

Student's Name : Police Captain Thumrong Chumun

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 1999

Advisory Committee :

1. Assoc.Prof Suthinee Rantanavara Chairperson
2. Mr.Torsak Buranaruangroj
3. Mr.Chatchay Suttiklom

Money Laundering is a method used by criminals who grasp proceedings of crimes to launder the proceedings. The laundered money causes then expansion of criminal activities, widening social gap, unfair competitive economic system and political intervention made by he criminals. It is therefore an important problem domestically and international.

According to Article 33 of Criminal Code, asset of proceedings used in committing crimes could be confiscated not any asset or proceedings which was transformed from the aforementioned. Though 1991 narcotics act concerning the asset forfeiture provides authority a power to confiscate the derived proceedings, it could happen only in the case of the offender was sentenced in drugs crimes.

In 1999, Money Laundering Control Act was enacted of which a predicated offence is drugs crime. The act made the confiscate of derived proceedings possible since the confiscation does not concern with criminal case. This fills the gap of Criminal code and 1991 narcotics act as earlier mentioned.

According to the study of assent seizure measure in article 5 of Money Laundering Control Act 1999 which starts from examining of financial transaction report and information, some problem was found that whether we could confiscate the assets if the offender has never conducted any financial transaction.

The act required only financial institutes, Land department, or professionals relating implementing or giving advice about making transaction concerning investment or movement of capital to report to Money Laundering Control Office. If police makes money laundering case and did not report to the MLCO, article 48 and 59 of the act could not be enforced. The recommendation is the act should requires also other government official to make the report to MLCO as well as to add article 48 with in any examining financial transaction report or information if it was found that there might be transfer, distribute, move, cover or hide asset, transaction committee could confiscate the asset contemporary for not more than 90 days.

However, while there is not any amendment as above-mentioned, 1991 act could be used to enforced in case of the asset was transformed. If the asset was not transformed, article 33 of Criminal Code could be used. Particularly article 33(2) if Criminal Code could be used enforced the proceedings if crime as article 5 of Money Laundering Control Act which makes the asset used in committing crimes the laundered proceedings.